

მამუკა ცუხიშვილი

ღვაწლით გაპალული გზა

ზემო იმერეთში, საჩხერის რაიონში მდებარეობს ულამაზესი სოფელი ჭორვილა. ის გაშენებულია ჭიათურის პლატოზე. თავად პლატო იმერეთის მაღლობის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილშია, სადაც კრისტალური სუბსტრატი თითქმის დაუნაოჭებელი მეზოზოურ-კაიოზოური ნალექების შრეებითაა დაფარული.

ჭორვილა საჩხერიდან 6 კილომეტრში მდებარეობს. სოფელში ჩამოედინება პატარა მდინარე ფრონე, რომელიც მდინარე ყვირილას მარჯვენა შენაკადია. სოფლის პატა ზომიერია, ზამთარი — ცოვი და თოვლუხვი. ჭორვილა მდიდარია ბუნებრივი სასტელი წყლითა და უნიკალური ტყის მასივით.

ისტორიულ წყაროებს მივყავართ წმიდა მეფე თამარის ეპოქამდე... მანამდე კი ამ სოფელში დასახლება ჯერ კიდევ ბრინჯაოსა და რეინის ხანის პერიოდშიც ყოფილა, რისი დასტურიცაა სოფელში აღმოჩენილი ყორდანული ტიპის სასაფლაო. ჩვენამდე შემონახულია მეფე თამარის მიერ გაცემული სიგელი, რომლითაც იგი ჭორვილებს 12 გელათელი ბერის გამოკვებას აფალებს.

ისტორიული ძეგლებიდან აღსანიშნავია გრიგოლწმიდას სალოცავი, წერეთლების ციხის ნანგრევები, წმინდა ნინოს სახელობის ეკლესია და ახლახან აგებული (განახლებული) თორმეტი მოციქულის ეკლესია.

სოფელში აღინიშნება „გრიგოლობა“, რომელსაც აღდგომიდან ერთი კვირის შემდეგ წმინდა გრიგოლ ხანძთელის პატივსაცემად დღესასწაულობენ. ამ სოფელში მრავალი ცნობილი და ღირსეული ადამიანი დაიბადა, მაგრამ ერთი ადამიანის დაბადებამ რაღიკალურად შეცვალა საჩხერისა და ჭორვილას ისტორია. ამ ადამიანის ქველმოქმედებამ, პრაქტიკულად შეცვალა საქართველოს თანამედროვე ცხოვრების პერიპეტიები... მან დროსა და ეპოქას გაუსწორო...

1956 წლის 18 ოქტომბერის ჭორვილაში გრიგოლ ივანიშვილისა და ციალა დგალის ოჯახში დაიბადა ბიძინა ივანიშვილი. იქვე დაასრულა საშუალო სკოლა და შემდეგ თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერ-

სიტეტის საინჟინრო-ეკონომიკური ფაკულტეტი წარჩინებით. 1982 წელს დაიცვა საქანდიდატო დისერტაცია ოქმაზე „მეცნიერული ორგანიზაცია და შრომის ეკონომიკა“.

რამდენიმე წლის წინ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდიუმმა, პირველად საქართველოში, ერთსულოვნად მიანიჭა ბატონ ბიძინა ივანიშვილს ეკონომიკის მეცნიერებათა საპატიო დოქტორის წოდება.

სწორედ მეცნიერებათა აკადემია იყო პირველი დამკვეთი იმ პროდუქციისა, რომელიც ბიზნესმენს შემოჰქონდა საქართველოში და ეს იყო კომპიუტერული ტექნიკა...

იმთავითვე დაინტერესდა პროკურატურა ბიზნესმენის საქმიანობით, მას ანგარიშები დაუყადაღეს და ივანიშვილიც იძულებული შეიქნა, დაუტოვებინა სამშობლო.

შეუძლებელია ამხელა ბიზნესის მართვა, თუ არ გაქვს ნიჭი და არ ხარ შრომისმოყარე, თუ არ ხარ ობიექტური, სამართლიანი, ერთგული, კეთილი და მორწმუნე...

ბიძინა ივანიშვილში თავმოყრილია ყველა ის სიკეთე, რომელიც ღმერთმა მიმადლა ადამიანს და ისიც ცდილობს თავისი კეთილშობილებითა და უბრალოებით აღასრულოს სიტყვები: „მიეცით, და მოგეცეს თქუებ. საწყალი კეთილი და შეხრილი და დატენილი და ზედაგარდათხული მოგეცენ წიაღთა თქუენთა; მითვე საწყალითა, რომლითა მიუწყოთ, კუალად მოგეწყოს თქუებ“ (ლუკ. 6,38).

პონკონგში 1990 წელს დაწყებული სუფთა ბიზნესით მან მოიპოვა დიდი აღიარება და რუსეთში განახორციელა ინვესტიციები, რამაც უდიდესი ნაყოფი გამოიღო.

„მეტალინვესტი“, „ექიმი სტოლეტოვი“, „რუსული კრედიტი“, „იმექსბანკი“, „ინტერფინდ ტრეიდი“, „სტოლენსკის ნივა“, „ტიაჟმეხპრესი“, „რტი-კაუჩუკი“, „ერკაფარმა“, „რკ-გარანტი“, სასტუმროები „მინსკი“ და „ცენტრალური“... ეს ის მცირე ჩამონათვალია, რომელიც რუსეთსა და მთელს მსოფლიოში საუკეთესო ბრენდის სახელს ატარებს.

საქართველოში ბიზნესმენის დაბრუნება მოხდა საღვთო მადლით, ანუ ყველაზე დიდი ტაძრის — სამების საპატრიარქო ლავრის აშენებითა და იმ პროექტების განხორციელებით, რომელთაც საიცოცხლო მნიშვნელობა ჰქონდათ ჩვენი ერისათვის.

2008 წელს გამოცემული უურნალი „ბიზნესი და კანონმდებლობა“ წერს: „რუსეთშიც და დასავლეთშიც ყველა აღიარებს, რომ ბიძინა ივანიშვილი ძლიერი ეკონომისტ-ფინანსისტია, ასევე კარგი სტრატეგი, საუცხოო ხელმძღვანელი და ორგანიზატორი; მკაცრია მართვაში და ძალზე მოთხოვნი იმათ მიმართ, ვინც მასზე დაკისრებულ მოვალეობას პირნათლად არ ასრულებს“.

აღარავის სჭირდება იმის ახსნა, თუ როგორი შრომისმოყვარე და ბეჯითია ბატონი ბიძინა.

მე მინდა რეალური და ობიექტური სურათი დაგიხატოთ და დანარჩენი თავად განსაზღვრეთ.

1991 წელს 29 აპრილის მიწისძვრამ საჩერე და მისი შემოგარენი სოფლები თითქმის მიწასთან გაასწორა, რამდენიმე ადამიანი დაიღუპა, უიმედობამ და ქაოსმა დაისადგურა ირგვლივ. თუ შეიძლება ითქვას, ივანიშვილის გამოჩენამდე საჩერე იყო კაცისაგან ანუ ხელისუფლებისაგან მიუწყებული და უპატრონოდ „დაგდებული“... ამის მიუხედავად საჩერეში სიცოცხლე წამით არ შეჩერებულა...

როდესაც ბიძინა იგნიშვილი მშობლიურ ჭორვილას დაუბრუნდა და საჩერეში დაიწყო ინგისტიციების ჩადება, ეს იყო ისტორიული მოვლენა და უდიდესი ბედნიერება, რადგან აკაკის სათაყვანებელი რაიონი იწყებდა „ახალ სიცოცხლეს“...

ჯერ კიდევ ე. წ. „ვარდების რევოლუციამდე“ ქიმი-საჩერის სავტომობილო გზის ურთულესი მონაკვეთის კეთილმოწყობით საცნაური გახდა ბატონ ბიძინას ქველმოქმედება, რიგით ადამიანები მეტს ვერ ვხედავდით და ჩვენს უდიდეს სიმპათიასა და მაღლიერებას ერთმანეთთან აზრთა გაცვლა-გამოცვლით გამოვხატავდით.

შემდეგ დაიწყო აღმშენებლობის ერა...

ერთი რამ უნდა ითქვას ხმამაღლა: ყველა პროექტის განხორციელება, ძველის განახლება თუ ახლის მშენებლობა უაზრო და უსაფუძვლოა, თუ იგი არ ემსახურება ადამიანების კეთილდღეობასა და მათ ხელინდელ დღეს...

სხვა მრავალთაგან ბიძინა იგანიშვილმა ორი უდიდესი საქმე გააკეთა: ადამიანების სულის გადასარჩენად სამების საპატრიარქოს ტაძრის მშენებლობა დააფინანსა, ხოლო ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად მანამდე არნახული უდიდესი სამედიცინი კლინიკა დააფუძნა...

ამ კლინიკაში მოწვეულ იქნა ქვეყნის წამყვანი მედიკოსები, რომლებიც მსოფლიოში ყველაზე მაღალტექნიკური აპარატურით (ადგილობრივი ექიმების დახმარებით) ებრძოდნენ მრავალ აგადმყოფობასა და სენს. თუ აღვილზე, საჩერის სავადმყოფოში შეუძლებელი იყო დაავადების დამარცხება, პაციენტი ამავე კლინიკის ადმინისტრაციის რეკომენდაციით იგზავნებოდა დედაქალაქში, შპს სადაზღვევო კომპანია „ქართუს“ საგარანტიო წერილის საფუძველზე შესაბამისი პროფილის, ასევე წამყვანი კლინიკის, პაციენტი ხდებოდა და მისთვის გაწერილ ხარჯებს სადაზღვევო კომპანია სრულყოფილად ანაზღაურებდა.

აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ერთადერთი ყველაზე გადამხდელუნარიანი სადაზღვევო კომპანია მხოლოდ „ქართუ“ იყო, რომელიც სწორედ ბიძინა იგანიშვილის წყალობით დაფუძნდა და რომელმაც ბოლო 10 წლის

მანძილზე მთელი რაიონი დააზღვია.

ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლების პერიოდში (არ შემიძლია მადლობა არ ვუთხრა ბატონ ედუარდ შევარდნაძეს ბიძინა ივანიშვილისადმი გამოჩენილი უდიდესი თანადგომისა და მხარდაჭერისთვის) ბიზნესმენმა დაიწყო და „ვარდების რევოლუციის“ შემდევ დაასრულა ისტორიული პროექტები. განაახლა სარაიონო კულტურის სახლი, რომელიც ობოლა ციმაკურიძის სახელს ატარებს. თითქმის თავიდან ააშენა კინოს სახლი; ასევე — მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი, სპორტკომპლექსი, სანეპიდსამსახურის და სახანძროს შენობები, რკინიგზის სადგური (რომელიც თავისი არქიტექტურული იერსახით ერთადერთია მთელს საქართველოში), აკაკი წერეთლის სახლ-მუზეუმი სხვიტორში; სოფლებში — ბეტონისა და ასფალტის ქარხნები, საჩერის ბაზრის ახალი შენობა თავისი ინფრასტრუქტურით, გვარდიის ქალაქი, რომელიც ერთ-ერთი პირველია თავისი მაღალი სამხედრო-სამეცნიერო დონითა და ტექნოლოგიებით.

ბოლო წლებია საჩერებში დაიწყო საცხოვრებელი სახლების ძველი და უხარისხო, ასევე ჯანმრთელობისათვის მავნე შითერის სახურავების შეცვლა ძვირფასი მასალით დამზადებული სახურავებით, რამაც მთელი რაიონის მოსახლეობა გაახარა. საჩერებში მოხდა სოფლების სრული გაზიფიცირება.

სოციალურად დაუცველნი, ინგალიდები, მრავალშვილიანი ოჯახები და ქვრივ-ობლები — უკვე მარაგალი წელია ქაელმოქმედისაგან შემწეობებს იღებენ, რაც უდავოდ აღსანიშნავია და რაც არ ხდება არსად... პედაგოგები და მედიკოსები საკმაოდ მაღალ ანაზღაურებას იღებენ, რაც პროფესიულ ერთგულებასთან ერთად მათ მიერ გაწეული სამუშაოს მაღალ ხარისხს განაპირობებს. საწარმოებსა და ორგანიზაციებში დასაქმებულია ასობით ადამიანი, რამაც მრავალი ოჯახი შიმშილსა და სიცივეს გადაარჩინა. შეღავათები კომუნალურ გადასახადებზე იმთავითვე დაწესდა, მაგრამ შეზღუდულ პირობებში მყოფი მეცნატი ვერ გაექცა იმ წნებს, რომელშიაც ხელისუფლებამ მოაქცია და შედეგმაც არ დააყოვნა: გამოიკვეთა მეტად საშიში ტენდენცია, რაც 1937 წლების მოვლენებს უფრო ჰგავს, ვიდრე XXI საუკუნის „დემოკრატიული“ ფასეულობების მქონე ქვეყნის მოქმედებას. როგორც კი ქველმოქმედმა პოლიტიკაში მოსვლის სურვილი განაცხადა, მათ მიმართ, რომელიც მის წრეში ტრიალებენ, ან მის მიერ დაფუძნებულ საწარმო-დაწესებულებებში მსახურობენ, ხორციელდება ფარული თუ აშკარა ზეწოლა და მუქარა, რისი ნათელი დადასტურებაცაა „ქართუ ბანკის“ ირგვლივ ატებილი აურხაური.

ბიძინა ივანიშვილმა დროსა და ეპოქას გაუსწრო. იგი არ არის ჩვეულებრივი ადამიანი, იგი არ არის ერთი რიგითი ქართველი. მაშინ, როდესაც საჩერებში, რომ იტყვიან „შრომის ფერხული იყო გაჩაღებული“, ბიძინა ივანიშვილი ხან ვერტმფრენითა და ხანაც უქით დადიოდა და ათ-

გალიერებდა ობიექტებს და გარკვეულ რჩევებსა და შენიშვნებს აძლევდა მრავალრიცხოვანი კოლექტივის მშრომელებს, რაც მის უპრალოებასა და თავმდაბლობაზე მეტყველებს.

რაც ჩვენ, რიგით თანარაიონელებს საკუთარი თვალით არ გვინახავს, იმაზე ვერაფერს დავწერ, მაგრამ რისი მომსწრენიც გაუხდით, მათ შესახებ დაუშება ნამდვილი დანაშაულია. დიდებული ქართველი მეცენატის ფინანსური მხარდაჭერით საჩერეს მრავალი განახლებული თუ ახლადაგებული შენობა-ნაგებობა ამშვენებს.

ბიძინა ივანიშვილის ქველმოქმედება საზოგადოებრივი ყოფის ყველა სფეროს მისწვდა: განათლება იქნება ეს, სამედიცინო მომსახურება, ხელოვნება თუ სპორტი და ტურიზმი. ცალკე უნდა აღინიშნოს მისი წელილი ქართული ეკლესიის ისტორიაში, რაც უწინარესად სამების გრანდიოზული საკათედრო ტაძრის და კიდევ მრავალი ახალი ეკლესიის აგებითა თუ ძეგლების რესტავრაცია-განახლებით გამოიხატა. მისი მაღლიანი ხელი ატყვადა ჩვენს ქვეყანაში საყოფაცხოვრებო კულტურის განვითარებასაც, როგორიცაა, მაგალითად, გზებისა და კურორტების კეთილმოწყობა. ცალკე საუბრის თემაა მეცენატის დამოკიდებულება ქართული სამეცნიერო და შემოქმედებითი ინტელიგენციის წარმომადგენლებისადმი, რომელნიც „დამოუკიდებელმა“ ქართულმა სახელმწიფომ უმოქმედობისა და შიმშილით სიკვდილისათვის გაწირა. სამწუხაროდ, მათ უმეტესობას არ აღმოაჩნდა გაბედულება იმ უსამართლობისათვის წინააღმდეგობის გასწევად, რომელსაც დღევანდელი ხელისუფლება ბ-ნი ბიძინას მიმართ იჩენს.

ამიტომ ერთდროულად სასაცილოცაა და სატირალიც, რომ დღეს ბიძინა ივანიშვილს მშობელი ქვეყნის მოქალაქეობის მისაღებად სასამართლოს გადაწყვეტილება სჭირდება.

არა მხოლოდ ჭორვილაში, არამედ მთელ რაიონში მაღლიერი მოსახლეობა უფლის მოხსენიებისა და ეკლესიის სადღეგრძელოს შემდეგ ბიძინა ივანიშვილის სადღეგრძელოს სკამს. მინდა ეს წერილი დაკამთავრო გულწრფელი სურვილით: დაე, ბიძინა ივანიშვილს პოლიტიკურ სარბიელზეც ისე ემოდგაწეოს, რომ მისი და მისი ოჯახის დღეგრძელობა მთელი ქართველი ხალხის საველრებლად იქცეს უფლის წინაშე.